

در محضر نور

پیامبر اکرم ﷺ

إِنَّ فَاطِمَةَ بَضْعَةٌ مِنِّي، مَنْ آذَاهَا فَقَدْ آذَانِي وَمَنْ غَاظَهَا فَقَدْ غَاظَنِي وَمَنْ سَرَّهَا فَقَدْ سَرَّنِي.

فاطمه پاره تن من است. هر که او را آزار نماید، مرا آزار نموده و هر که او را به‌غیظ آورد، مرا به‌غیظ آورده و هر که او را شاد کند، مرا شاد کرده است.

من لا يحضره الفقيه، ج ۴، ص ۱۲۵

فاطمه کوثر معنویت

استاد علی اکبر رشاد

شاید بتوان گفت روز شهادت حضرت صدیقه طاهره، فاطمه زهرا‏ (ع) سخت‌ترین و غم‌انگیزترین روزهای تاریخ قلمداد می‌شود. درست است که ارتحال پیامبر اعظم و شهادت امیرالمؤمنین‏ (ع) روزهای سختی برای بشریت بودند. روز عاشورا و فاجعه‌ای که به دست اشقیا رقم خورده، بسیار تلخ و مصیبت‌بار است؛ اما به نظر می‌رسد، روز شهادت حضرت فاطمه زهرا‏ (ع) از جهاتی از این حوادث و وقایع، تلخ‌تر و اندوه‌بارتر است. مظلومه‌ای که الگوی بشریت و نمونه کامل برای همه آدمیان و نه فقط برای زنان است. متن زیر که مشروح درس اخلاق استاد علی‌اکبر رشاد، رئیس شورای سیاست‌گذاری حوزه علمیه تهران و رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی در جمع اساتید و طلاب حوزه علمیه امام رضا‏ (ع) می‌باشد، در ادامه تقدیم می‌شود.

- فاطمه (ع)؛ اسوه‌عوالم**

آن بزرگوار تنها اسوه زنان نبود؛ چراکه ایشان اسوه زنان متعارفی نیست که با مردان مقایسه می‌شوند تا اسوه زنان بودن به‌زعم برخی کمتر از اسوه مردان بودن قلمداد شود. وقتی می‌گوییم او اسوه است و نمونه و نمود کامل زنان است، منظور ما زنان برتر عالم است؛ چنان‌که در پاسخ پرسشی که در محضر مبارک حضرت رسول‏ (ص) طرح و سؤال شده است که چگونه است که هم مریم اسوه زنان است، هم آسیه، هم هاجر و خدیجه و هم فاطمه؟ فرمودند: آنها هرکدام اسوه زنان عهد خود بودند. یا بلکه چنانکه از تعبیر استفاده می‌شود، آنها اسوه زنان «عالم» (مرتبه) خودشان بودند.

حضرت مریم‏ (ع) با همه مقامات در واقع الگو و نمونه زنان عالم و مرتبه وجودی خودش است و هرکدام از دیگر بانوان اسوه، چنین هستند؛ اما حضرت زهرا‏ (ع) الگوی همه عوالم هستند که در این وجود مبارک، بانوان ممتاز عوالم دیگر هم می‌گنجد. وقتی چنین است که در همه عوالم و در بسط هستی الگو هستند. در این بسیط، بانوانی هستند که در عداد اولیاءالله و اوتاد قرار دارند و مردان هم پیرو راه و روش آنانند. الگو برای درجات صفر تا صد نیست؛ بلکه متعلق به درجه صد است؛ یعنی یک الگو، نماد و نمود همه انسان‌ها نیست تا افراد لاابالی و هرزه راه‌هم شامل شود؛ بلکه وقتی کسی نماد و نمود انسان کامل است؛ یعنی در تراز ممتازان، اسوه و نمونه کامل است و نه برای عناصر منحط؛ لذا فاطمه زهرا‏ (ع) الگو برای مریم، آسیه و هاجر است.

- آسیه (ع)؛ اسوه‌عهد‌فروcn**

آسیه‏ (ع) مثال و نمونه برای بشریت عصر فرعون است؛ همه مردان آن زمان هم، از آسیه کمترند. از آنجا که همه یا سکوت کرده بودند یا سازش. یا به جهد، روزگار می‌گذراندند یا به جهل؛ ولی آسیه مقاومت کرد و زیر شکنجه با خدای خود نجوا کرد که خدایا در بهشت برای من خانه‌ای بنا کن. فرعون هم از هامان می‌خواست که برایم در آسمان، کاخی بساز؛ فرعون به این خاطر به ذی‌الاوتاد مشهور شد که دست و پای اسیرانش را با میخ به زمین می‌کوبید و شکنجه می‌کرد که در مورد همسرش هم، چنین کرد تا اینکه شهید شد. به آن چنان مقامی رسید که خدای متعال میان همه آن مردم، آسیه را مثال می‌زند.

- مریم (ع)؛ مادر عیسی روح‌الله (ع)**

در مورد حضرت مریم‏ (ع) هم، چنین است. به‌قول عامیانه، نشان به این نشان که در آن روزگار، مردی که لایق ابّوت حضرت عیسی‏ (ع) باشد، وجود نداشته

تولیت حرم مطهر حضرت معصومه‏ (ع) گفت: ورزشکاری که حاضر نیست در مقابل ورزشکار رژیم جعلی اسرائیل مسابقه بدهد برای ما قهرمان است. به گزارش خبرگزاری حوزه،آیت‌الله سید محمد سعیدی،

ابتر هستی و پسر نداری؛ خداوند متعال این سوره را در جواب آن شجاعت و نکوهش و تحقیر نازل می‌کند. این اتفاق می‌افتد که خداوند متعال، کوثر را به پیامبر‏ (ص) خود عطا می‌کند. پیامبر خدا هیچ‌گاه نفرمود که من پسر ندارم و نشد که گفته شود، فرزندان حضرت فاطمه زهرا‏ (ع)، از نسل پیامبر‏ (ص) نیستند؛ چون او دختر است. فارغ از اینکه حکم فقهی قضیه چگونه است، در اینجا مورد خاص است و قرآن تصریح دارد. نسل پیامبر اعظم‏ (ص) از نسل فاطمه زهرا‏ (ع) دایم یافته است.

- کوثر رسول؛ اقبانوس معرفت**

اینکه دختر پیامبر، کوثر است به چه معناست؟ معانی بسیاری می‌توان در نظر گرفت؛ مثلاً او اقبانوس معرفت است. او سرچشمه زلال معارف الهی است. چند سال پیش که پیرامون خطبه فدکیه، مباحثی را داشتیم، عرض کردم که خطبه فدکیه چند صفحه‌ای، با همه گزیدگی و فشردگی و حجم کم، یک دایرةالمعارف از معانی والاست و من هرچند مختصراً انجام داده‌ام، ولی دوست دارم، کسی همت کند و این کار را با استناد و مفصلاً انجام دهد که خطبه فدکیه را با نهج‌البلاغه مقایسه کند. می‌بینیم که هر آنچه در نهج‌البلاغه آمده است، گزیده آن در خطبه فدکیه گرد آمده است. خطبه فدکیه، فاتحة‌الکتاب نهج‌البلاغه است؛ آن‌گونه که در فاتحة‌الکتاب تمام معارف قرآنی گرد آمده و برائت استهلایی برای قرآن است. منظور من، تنها فهم معصوم نیست که بگوییم در بآء بسم‌الله چه آمده است یا نقطه تحت‌الباء به چه اشاره دارد.

بلکه عمده معارف قرآنی را می‌توان در سوره حمد دید. بعضی بزرگان هم انجام داده‌اند و استخراج کرده‌اند. رضوان خدا بر مرحوم حاج‌آقا مصطفی باد که از چهار پنج جلد تفسیرش، فقط حدود یک جلد و نیمش، تفسیر فاتحة‌الکتاب است. تفسیر حمد مرحوم امام هم بسیار خواندنی است. ظلم کردند کسانی که نگذاشتند، آن تفسیر ادامه پیدا کند. ایشان قصد داشت، یک دور تفسیر قرآن را با همان بیان و لحن و افق بگویند. مرحوم آیت‌الله خوئی هم، چنین قصدی داشت که او را بازداشتند. ایشان «البیان» را نوشت که در همان جلد اول ماند. آن هم فوق‌العاده کتاب بارزشی است. به هر حال فاتحة‌الکتاب، دیباجة و عصاره قرآن است. خطبه فدکیه هم، همین نقش را نسبت به نهج‌البلاغه دارد؛ ولی با این تفاوت که به قول آیت‌الله جوادی آملی، بیست و پنج سال جلوتر از نهج‌البلاغه ایراد شده است. از فاطمه زهرا‏ (ع) کمتر از سی قطعه حدیث منسوب باقی مانده است که نشان می‌دهد، اسوه است.

سخن بزرگان

امام خمینی‏ (ع)

ما یک کوخ چهار پنج نفری در صدر اسلام داشتیم، آن کوخ فاطمه زهرا‏ (ع)ست... این کوخ‌نشینان در کوخ محقر، در ناحیه معنویات آن‌قدر در مرتبه بالا بودند که دست ملکوتی‌ها هم به آن نمی‌رسد و در جنبه‌های تربیتی آن‌قدر (بالا) بوده است که هرچه انسان می‌بیند، برکاتی که در بلاد مسلمین هست و خصوصاً در مثل بلاد ماها، این‌ها از برکت آن‌هاست.

صحیفه امام (ع)، ج ۱۷، ص ۳۷۳

نگذاشتند که بیشتر باقی بماند. از دیگری در صحاح به‌اندازهای حدیث نقل شده است که اگر روزی ده تا حدیث از پیغمبر‏ (ص) شنیده باشد به این عدد نمی‌رسد؛ ولی احادیث حضرت را از بین بردند و اگر روزی یک حدیث توسط ایشان که دختر پیامبر بود، از پیامبر نقل می‌شد چندین و چند برابر مقداری می‌شد که الآن در دسترس است. یا این حال اگر فقط همین خطبه از حضرت در دسترس می‌بود، کافی بود که بگوییم ایشان به‌لحاظ معرفت، کوثرند.

- کوثر نسل فاطمی**

زهرای مرضیه از حیث نسل هم، کوثر است. در کل بشریت و کره زمین، وجودی پربرکت‌تر از حضرت زهرا‏ (ع) نداریم. شما در هر جای عالم بروید، سادات را می‌بینید و این در حالی است که بسیاری از سادات، نسب گم کرده‌اند. سادات بسیاری در دوران اختناق خلفاء، سیادت خود را پنهان کردند؛ چون هرکه سید و از آل‌علی‏ (ع) بود، کشته می‌شد. شیعیان را در جز[ای] دیوار می‌کردند و یا بر روی جنازه‌های‌شان بنا می‌ساختند. در نتیجه بسیاری از سادات، سیادت خود را پنهان کردند و در طی نسل‌ها فراموش شدند. مثل بسیاری از سنی‌ها که عقاید شبه‌شیعی دارند؛ ولی در احکام، مثلاً حنفی عمل می‌کنند. اینها هم در دوره‌هایی تقیه کردند و تشییع‌شان گم شد. به‌رغم این مسئله، سراسر عالم، پر از سادات فاطمی است. ایران خودمان را نینیند. در کشورهای اهل سنت، شُرُفا اکثریتند. در مغرب عربی؛ مثل الجزایر و تونس و لیبی و مغرب، حس می‌شود که شُرُفا (نسل فاطمه زهرا‏ (ع)) اکثریت هستند. در عین حال که همه سنی‌اند؛ ولی سادات حسنی‌اند. در شبه‌قاره، سادات، رضوی و تقوی‌اند؛ در ایران، سادات، حسینی‌اند. آن بانوی بزرگوار، در سراسر عالم کوثریت نسبی دارند و هیچ نسلی در بشریت را به کثرت و برکت نسل آن وجود مقدس نمی‌یابید.

- کوثر نبی؛ حافظ اسلام**

در جهات دیگر هم، چنین است. آنکه اسلام را حفظ کرد، وجود مبارک ایشان بود؛ چراکه همه کسانی که اسلام را حفظ کردند یا سیدند یا شاگردان سادات‌اند. یا شاگردان ذریه معصوم حضرت فاطمه زهرا‏ (ع) هستند و یا خود از سادات هستند. البته فقط شیعه را عرض نمی‌کنم. مگر نه این است که ائمه اربعه اهل سنت، شاگردان امام صادق‏ (ع) هستند. مگر خودشان نگفته‌اند: «لولاالاستان لهلک نعمان». اگر دو سال شاگردی امام صادق‏ (ع) نبود، هلاک شده بودم؛ لذا اگر فاطمه زهرا‏ (ع) نبود، همین مذاهب عامه هم وجود نداشت.

- فاطمه؛ کوثر معنویت**

حضرت زهرا‏ (ع) به‌لحاظ معنویت هم کوثر است. مگر نه این است که حدیث «لولاک لما خلقت الافلاک...» به آن بانوی بزرگوار منتهی می‌شود. این یعنی فاطمه‏ (ع)، کوثر معنوی هستی است. سرچشمه کوثری است که هستی از او نشأت می‌گیرد و هستی همه موجودات در گروی وجود مبارک فاطمه زهرا‏ (ع) است. این کوثر مبارک، تنها بعد از تولد دنیوی منشأ خیرات نبود؛ بلکه قبل از وجود ناسوتی دنیوی، وجود ملکوتی فاطمه زهرا‏ (ع) منشأ اثر بود. ما هم سال‌ها پیش راجع به خلقت نوریه آن بزرگوار بحث مفصلی داشتیم. در آن حدیث شریف «لولاک»، وقتی می‌فرماید: «لولا فاطمه...»، مقصود، وجود قدسی و ملکوتی حضرت است. همان خلقت نوریه حضرت زهرا، منشأ و موجب خلقت نوریه دیگر اعظم و اولیای الهی است؛ لذا کوثریت به ماقبل وجود ناسوتی او هم اطلاق می‌شود. کوثریت ایشان وجودی است نه ماهوی؛ تا بگوییم باید در این عالم خلق بشوند تا کوثر شوند. برای ما فرق این عالم و عوالم دیگر معنادار است. آن بزرگوار که پس و پیش ندارند. ما در این عالم، امتحان می‌شویم؛ ولی آن بزرگواران، امتحان خود را پس داده‌اند که این شأنیت را پیدا کرده‌اند. اینکه خداوند، حضرت زهرا‏ (ع) را قبل از خلقت، امتحان کرد و صابر یافت ... ووجدک صابره... نشان از این دارد که حضرت زهرا‏ (ع) نه فقط در دنیا مانند ابراهیم‏ (ع) و نه‌تنها در برزخ مانند آدم‏ (ع) بلکه در ماقبل برزخ امتحان شد؛ یعنی به‌تعبیری کوثریت و اولویت محدود به این عالم نیست. نه به عالم زان و نه به عالم ناسوت. به آن عالم ملکوتی مربوط می‌شود که تاج «لولا فاطمه» را در آن عالم، بر تارک صدیقه طاهره‏ (ع) نهادند.

افوجوزة

- سال بیست و سوم
- شماره ۸۲۱
- دوشنبه ۲۱ آبان ۱۴۳۰
- ۱۲ صفحه • ۵۰۰۰ تومان

<div><div> </div></div>
<div> <ul style="list-style-type: none">صاحب امتیاز: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه مسئول مرکز رسانه و فضای مجازی حوزه‌های علمیه: رضارستمی سردبیر: رمضانتعلی عزیزی • با همکاری هیأت تحریریه تلفن: ۰۵۳۸-۳۲۹۰ • فکس: ۰۵۳۸-۳۲۹۰ صندوق پستی: ۳۷۱۸۵/۴۳۸۱ نشانی: قم، بلوار جمهوری اسلامی، کوچه ۲، پلاک ۱۵ پایگاه اینترنتی: www.ofoghhawzah.ir پست الکترونیک: ofoghhawzah.ir@info کارشناس فنی چاپ: مصطفی اویسی • چاپ: صمیم (۴۲)</div>

عطریار

تا وا رهد این تیر...

افشین اعلا

مولای من از خویش نشانی بفرستید جان‌ها به لب آمد همه، جانی بفرستید مانند ترنجی است دلم پر شده از خون از تیزی آن تیغ نشانی بفرستید یا خود ز در آییند که انگشت بزریم با طاقتی و صبر و توانی بفرستید یا پرده غیبت بدرانید به یکبار یا مژده‌ی آن را به جهانی بفرستید بر جان ستم شعله‌ای از خشم ببارید بر آتش غم آب روانی بفرستید با خُلق نبی، روشنی‌ای زاده نرگس بر دیده خلق نگرانی بفرستید انباشته از مال حرام است شکم‌ها بر سفره ما لقمه‌ی نانی بفرستید هر سو، دل مظلوم شد از آه، لبالب تا وارهد این تیر، کمانی بفرستید این نیست نمازی که خدا خواسته، از نو بر مآذنها بانگ اذانی بفرستید پرونده ما لایق امضای شما نیست بر نامه ما مُهر امانی بفرستید

یادداشت

معیار فاطمی

استاد جواد محدثی

فاطمه،

اسوه و سرمشق است، در اندیشیدن و مهرورزیدن، درپارسایی و عبادت، در دین‌شناسی و معرفت، در تربیت فرزند و مادری،

داردواج و خانه‌داری و آئین همسری، درخورد و خوراک و معیشت و ساده‌زیستی و حیا و حجاب و پاکدامنی، در تلاش و مبارزه اجتماعی، درموضع‌گیری و تعهدشناسی، در بودن و زیستن و سخن گفتن و عمل کردن. او فاطمه فلاح و زهرا ی زندگی و الگوی ایمان است. مگر نه اینکه از الگو باید سرمشق گرفت و با او همسو و همسان و همراه و هم‌روح و هم‌رنگ بود؟ بانوان مدعی فاطمه‌دوستی، بی‌خود برچسب «شیعه» و «مُحِبّ» به خود زنند.

خود حضرت زهرا‏ (ع) فرمود:

«شیعه ما» کسی است که:

به آنچه گفته‌ایم، عمل کند و از آنچه نهی کرده‌ایم، بپرهیزد. پس باید کوشید تا از مرتبه دوست داشتن به رتبه والای پیروی کردن رسید. این، معیار «شیعه بودن» از نگاه زهرا‏ی اطهر‏ (ع) است. رعایت «حجاب» هم یکی از همین‌هاست. آیا می‌توان در این مسیر پاک، به فاطمه رسید؟ طن این فاصله، با گام تقوا و تدبّن و تعهد ممکن است. اشگ و عزاداری، تنها شاهد محبت است؛ نه نشان تبعیت. گریه و روضه هم، گواه «عشق» است؛ نه نشان «شیعه‌گی». فاطمه» به ما آموخت که می‌توان با جامه قناعت برتن، زره صبر و استقامت دربر و پوشش حیا و حجاب در سیما، در میدان زندگی به برترین چهره فضیلت آراسته گشت و با رفتار خویش، حیا و عفاف را معنی کرد وبری همه زنان در طول تاریخ درعرصه «زن و زندگی» الگو شد. خود را با «معیار فاطمی» ارزش‌گذاری کنیم....

ورزشکاری که با نماینده رژیم صهیونیستی مسابقه نمی‌دهد، قهرمان است

حجاب و عفت خود را برای شرکت در یک مسابقه کنار بگذارد و ورزشکاری که حاضر نیست در مقابل ورزشکار رژیم جعلی اسرائیل مسابقه بدهد برای ما قهرمان است. امام جمعه قم با تأکید بر اینکه باید ورزشکار و محیط ورزشی را به سمتی ببریم که ارزش‌ها حفظ شود، افزود: ورزشکارانی که مواد نپروزا می‌خورند تا بر رقیب خود با تقلب پیروز شوند مورد تأیید اسلام نیستند و ما ورزش را باید از این حاشیه‌ها دور کنیم.

گفت: ورزش‌هایی مانند ورزش زورخانه‌ای و کشتی که هم سلامت جسمی و هم سلامت روحی و معنویت در آن وجود دارد و ارزش‌هایی مانند تواضع و پرهیز از غرور و منیت در آن پر رنگ است باید تقویت شود. آیت‌الله سعیدی، ورزش قهرمانی و کسب مدال و امتیاز را در صورت حفظ ارزش‌های دینی و انسانی ارزشمند دانست و گفت: بانوی ورزشکاری که در هنگام دریافت مدال فرزند خود را همراه می‌برد و بانوی ورزشکاری که حاضر نیست

برای تبلیغ اسلام، نظام اسلامی و ارزش‌های ملی و مذهبی خود استفاده کنیم. امام جمعه قم با بیان اینکه ورزش علاوه بر صحت و سلامتی برای خود ورزشکار می‌تواند امتیاز برای نظام باشد، ابراز داشت: سلامت هم در بعد معنوی و روحی و هم در بعد جسمی یکی از غایت‌ها و هدف‌هایی است که اسلام به آن توجه دارد.

وی با تأکید بر اینکه ورزش باید پیام داشته باشد،

امام جمعه قم در جلسه کمیته همکاری‌های حوزه علمیه و آموزش و پرورش با بیان اینکه انسان مؤمن و موحد علاوه بر ساماندهی امور شخصی باید مبلغ دین و مکتب نیز باشد، اظهار داشت: تبلیغ دین و مکتب در ساحت‌های مختلفی امکان‌پذیر است و ورزش یکی از این عرصه‌ها است. وی با بیان اینکه ما برای ارسال پیام خود باید جاذبه‌های جهانی را در نظر بگیریم، افزود: امروز در دنیا، عرصه‌های ورزشی و هنری جاذبه زیادی دارند و باید از این عرصه‌ها